

Läänemaa Ühisgümnaasiumi õppekava

Üldsätted

Läänemaa Ühisgümnaasiumis (edaspidi ka *kool*) rakendatakse gümnaasiumi riiklikku õppekava (edaspidi ka *riiklik õppekava*).

Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument. Kooli õppekavas kirjeldatakse õppe ja kasvatuse rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.

Kooli õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest. Ainekavad esitatakse ainevaldkondade kaupa (lisad 2–8).

Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- 1) kooli õppekava aluseks olevad väärtused, kooli eripära ning kooli õppe- ja kasvatusesmärgid;
- 2) kooli õppekorraldus, sealhulgas kohustuslikud kursused ja valikkursused, õppesuundade kirjeldused, õppe korraldamise ajakava, õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted, hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus, ainetevahelise lõimingu põhimõtted, õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus;
- 3) üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused;
- 4) hindamise ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus;
- 5) õpilaste teavitamise ja nõustamise korraldamine;
- 6) karjääriõppe, sh karjääriinfo ja -nõustamise korraldamine;
- 7) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- 8) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Õppekava üldosa

1. Kooli õppekava aluseks olevad väärtused, kooli eripära ning kooli õppe- ja kasvatusesmärgid

1.1 Kooli eesmärk, eripära ja põhiväärtused

Läänemaa Ühisgümnaasium on 1. septembril 2013 Haapsalus loodud riigigümnaasium, milles õpivad valdavalt Läänemaalt pärit gümnaasiumiastme õpilased ja milles jätkatakse saja-aastast gümnaasiumihariduse andmise traditsiooni Läänemaal.

Läänemaa Ühisgümnaasiumis saab õppija individuaalset arengut toetavas koolikeskkonnas omandada heatasemelist ja mitmekesiste valikutega üldkeskharidust, mis võimaldab kooli lõpetamise järel jätkata õpinguid või täita erinevaid rolle tööturul.

Kooli põhiväärtusteks on:

Koostöö – moodustame õpetajate, õpilaste, lapsevanemate ja kooli töötajatega meeskonna, kes töötab ühiste eesmärkide nimel.

Hoolivus – oleme tolerantsed, kuulame ja märkame, austame ennast, kaaslast ja ühiskonda.

Loovus – julgustame kogu kooliperet loovalt mõtlema ja ettevõtlikult tegutsema.

Tervis – hoolitseme nii oma füüsilise kui ka vaimse tervise eest.

Elukestev õppimine – toetame kogu koolipere arengut, innustades ning luues võimalused ja oskused elukestvaks õppeks.

Läänemaa Ühisgümnaasiumis toimub õpe õppesuundades. Üldjuhul moodustavad ühe õppesuuna õpilased ühe õpperühma, kellel on oma klassijuhataja. Õppesuundi eristavad suunaained, külalisesinejate kaasamine, õppekäigud ja praktilised tegevused.

Lisaks õppetööle hoiame elus eelkäijate koolide parimaid traditsioonide – jätkuvad koolimuusikalid ja kooliperet liitvad kõrgel tasemel ühisüritused.

1.2 Kooli õppekasvatustlikud põhimõtted

Läänemaa Ühisgümnaasiumi õppekeskkond on kaasaegne ja turvaline, sotsiaalne keskkond toetab häid inimestevahelisi suhteid, arvestades õppijate mitmekesiste, individuaalsete eripärade ja võimetega.

Läänemaa Ühisgümnaasiumis peetakse oluliseks ja arendatakse õpilastes:

- iseseisvumist, tervikliku maailmapildi kujunemist ja valmisolekut elus toime tulla;
- adekvaatse enesehinnangu kujunemist;
- iseseisva õppimise ja koostööoskuste, loovuse ja ettevõtlikkuse arendamist;
- teadmisi ja oskusi karjääriplaneerimiseks, oma võimete ja motivatsiooni hindamiseks;
- kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemist.

Koolitöötajate professionaalse ja individuaalse arengu võimaldamisel järgitakse põhimõtteid:

- igal töötajal on valmisolek enesetäienduseks;
- sisekoolitustest võtavad osa kõik töötajad;
- osaletakse väliskoolitustel ja rakendatakse koolis hariduselu parimaid praktikaid;
- koolil on olemas süsteem töötajate kaasamiseks, toetamiseks, arendamiseks, hindamiseks ja motiveerimiseks.

2. Kooli õppekorraldus

2.1 Õppesuunad

Läänemaa Ühisgümnaasiumis toimub õpe õppesuundades. Õpilane valib õppesuuna kooli astumisel. Millisel õppesuunal õpilane õppima asub, selgub pärast vastuvõtuvestluse läbimist.

Õppesuuna vahetus toimub õpilase avalduse alusel (alaealise õpilase puhul lisatakse vanema nõusolek) ning õppenõukogu otsusel. Õpilase õppeplaan vaadatakse üle ja vajadusel korrigeeritakse. Õpilane peab arvestama, et õppesuuna vahetusega võib kaasneda täiendavate kursuste läbimise vajadus.

Õppesuund avatakse üldjuhul vähemalt 16 õpilase osalemise korral.

- **Loodus-reaalsuunas** süvendatakse teadmisi keskkonnaõpetuses, rakendusbioloogias, matemaatikas, joonestamises, programmeerimises ja geoinformaatikas, ning saadakse ettekujutus Läänemaa looduskeskkonnast. Mitmekesiste õppetegevuste kaudu (katsed, uurimused, eksperimendid, praktikumid, õppekäigud, kohtumised ekspertidega jm) arendatakse süsteemset ja loogilist mõtlemist, analüüsivõimet, argumenteerimisoskust, õpitakse lahendama keerukamaid probleeme, toetudes matemaatilistele tõestustele, füüsika jm seadustele. Tehakse koostööd erinevate ettevõtete, teadus- ja uurimisasutustega, osaletakse mitmesugustel ainevõistlustel ja -konkurssidel.
- **Majandussuunas** süvendatakse teadmisi majandusvaldkonnas toimuvatest protsessidest ja nähtustest, ettevõtluse alustest, ühiskonna, majanduse ja keskkonna omavahelistest seostest. Õpitakse majanduse aluseid, ettevõtlust, raamatupidamise ja finantsjuhtimise aluseid, turundust, jätkusuutlikku majandust ja globaliseeruva majanduse eripärasid. Õpitakse kasutama majandusalaseid termineid ja definitsioone, kriitiliselt analüüsima majandusvaldkonnas esinevaid probleeme ning otsima neile lahendusi. Oluline roll on näha enda seost kogukonnaga ettevõtluse kaudu. Kasutatakse aineteülest lähenemist, luues seoseid erinevate ainevaldkondade vahel – tegeletakse ettevõtluspädevuse toetamisega (koostöö kogukonnaga: ettevõtted/asutused; ainevõistlused). Kursuste vaheline lõiming võimaldab kujundada majandus- ja ettevõtlusõppe paindliku korralduse ning loovalt seostada meetodeid/tegevusi kursuste vahel. Olulisel kohal on avastusõppe meetodid ja teemade seostamine igapäevaeluga läbi kaasava tegevusõppe. Õpilasel on valmisolek siseneda tööturule ka ettevõtjana (õpilasfirmad, konkursid).
- **Humanitaarsuunas** on võimalus end arendada lavakunstis ja loovkunstis, saada teadmisi kirjanduse seostest filmi ja teatriga, tutvuda maailmareligioonide ja psühholoogiaga ning süüvida eesti rahvakultuuri. Palju käiakse teatris ja analüüsitakse nähtut, viiakse läbi erinevaid loovprojekte, kus lõimuvad kirjandus, teatrikunst ja loovkunst. Eesmärgiks on laiendada õpilase silmaringi, arendada tema kunstikriitlist meelt, nii suulist kui kirjalikku väljendusoskust ja -julgest. Projektitööd arendavad koostööoskust, loovust, ettevõtlikkust jpm. Humanitaarsuund sobib õpilastele, kes soovivad arendada oma loovust, kes huvituvad loomingust erinevates vormides ja soovivad süveneda vaimsetesse väärtustesse.
- **Sotsiaalsuunas** toetatakse õpilases sotsiaalvaldkondliku pädevuse arenemist õigusteaduses, ühiskonnaõpetuses, ajaloo, kultuuriloos, psühholoogias ja filosoofias. Õppetegevuse eesmärgiks on arendada õpilaste analüüsivõimet, kriitilist mõtlemist, eneseväljendusoskust ning oskuseid ja hoiakuid, mis aitavad kaasa tervikliku, iseseisva ja terviseteadliku inimese kujunemisele. Õpitakse tundma positiivse psühholoogia elemente ja hoolitsema oma tervise eest. Suunakursuste abil õpetatakse tundma ja kasutama lihtsamaid sotsiaalteaduste uurimismeetodeid ja valima sobivat õiguskaitsesinstrumenti. Õpilane omandab teadmisi ja oskusi sotsiaalselt aktsepteeritud käitumisest ning inimsuhetest, mis aitavad kaasa tõhusale toimimisele erinevates sotsiaalsetes kontekstides. Mitmekesise õppetegevuse tulemusena omab õpilane motivatsiooni ja teadmisi osalemaks vabavaheliste töös, väärtustab kodukoha ajalugu ja on valmis seda teistele tutvustama,

tunneb erinevate Aasia, Aafrika ja Ameerika rahvaste ajaloolist kultuuripärandit ning suhtub lugupidavalt individuaalsetesse, kultuurilistesse ja maailmavaatelistesse erinevustesse.

- **Tervisesuunas** on võimalus saada teadmisi tervist mõjutavatest teguritest, tervislikest eluviisidest ja keskkonnast. Õpilane mõistab, et tervis on väärtus, mida tuleb hoida kogu elu. Omandatakse põhiteadmisi ja -oskusi tervislikest ja keskkonnateadlikest eluviisidest, tervislikust toitumisest, kehalise aktiivsuse tähtsusest tervisele ja töövõimele ning tervise taastamise võimalustest. Suuna valinud õpilane saab teadmisi ja oskusi, kuidas korraldada erinevaid harrastusliikumise ja spordiüritusi nii koolisiselt kui ka maakonnas. Õppija mõistab oma rolli tervisliku keskkonna kujundamisel, luues selleks eeldused läbi oma teadliku ja keskkonnasäästliku käitumise. Kursuste jooksul omandatud teadmised ja oskused on lähteks elukestvale ja jätkusuutlikule liikumisharrastusele ning arusaamale inimese ja keskkonna tervise seostest. Suunas õppimine toetab edasiõppimise võimalusi spordi- ja terviseteaduste valdkonnas (terviseedendus, füsioteraapia, sotsiaaltöö, kehakultuur, vabaajakorraldus jms). Koostööd tehakse TLÜ Haapsalu Kolledži tervisejuhi eriala õppejõudude ja üliõpilastega.

2.2 Õppe korraldamise ajakava

Õppeaasta kestab Läänemaa Ühisgümnaasiumis üldjuhul 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini.

Õppeperiood on aeg, mille jooksul toimub õppetöö koolis. Õppeperiood koosneb viiest seitsmenädalasest perioodist, mille vahel on koolivaheajad. Õppeperioodi alguseks loetakse õppeaasta algust ja lõpuks viimase perioodi viimast õppepäeva. Täpsed perioodide ja koolivaheaegade ajad kinnitatakse kooli pidaja poolt ning avalikustatakse kooli kodulehel enne õppeaasta algust.

Õppetöö põhivorm on õppetund. Õppetund on kooli päevakavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik.

Juhendatud õpe on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka õpetaja.

Õppetunni pikkus Läänemaa Ühisgümnaasiumis on 75 minutit. Ühes õppepäevas on 4 kuni 5 tundi. Vahetunni pikkus on vähemalt 10 minutit. Päevakava esitatakse kooli kodukorras.

Juhendatud õpe väljaspool kooli võib toimuda ekskursiooni, õppekäigu, e-õppe, distantsõppe või praktilise tööna.

Igapäevase koolitöö korralduse põhialus on tunniplaan, millega on määratletud tundide arv ja järjekord õppepäevas.

Õppepäevade hulka kuulub igal aastal vähemalt kaks spordipäeva ning e-õppe või iseseisva õppe päeva.

Viimase perioodi järel võib vastavalt kooli üldtööplaanile korraldada 10. ja 11. klassi õpilastele üleminekueksami.

2.3 Õpilase õppekoormus ja kursuste jaotus.

Õppeained on jaotatud kursusteks, mille arvestuslik maht on 21 õppetundi pikkusega 75 minutit.

Õpilase õppekoormus gümnaasiumi jooksul on vähemalt 96 kursust, mille hulgas on gümnaasiumi riikliku õppekava kohustuslikud kursused, kooli poolt määratud valikkursused ja ülekoolilised valikkursused.

Üldjuhul läbitakse üks kursus ühes perioodis, kui kursust ei ole korraldatud teisiti. Ühe kursuse läbimine perioodis tähendab, et perioodi jooksul on igal nädalal on seda kursust 3 õppetundi.

Perioode läbivalt korraldatakse õppetöö kehalises kasvatuses, uurimistöö alustes ja valikkainetes.

Kohustuslikud kursused on gümnaasiumi riikliku õppekava poolt ettenähtud ja kooli poolt määratud kursused. Valikkursused jagunevad suunakursusteks ja ülekooliliste valikainete kursusteks.

Aine	Güm RÕK kursused	Kooli kursused	Kokku kursusi	10. kl	11. kl	12. kl
Kohustuslikud kursused						
Eesti keel	6	1	7	2	2	3
Kirjandus	5	1	6	2	3	1
B2-keeleskustaseme võõrkeel inglise keel	5	5	10	3	3	4
B1-keeleskustaseme võõrkeel saksa keel/vene keel	5	2	7	3	2	2
Matemaatika (kitsas 14 kursust, lai 15 kursust)	8/14	6/1	14/15	5	5	4/5
Geograafia	3		3	1	1	1
Bioloogia	4		4	1	2	1
Keemia	3		3	1	1	1
Füüsika	5		5	3	2	
Ajalugu	6		6	1	2	3
Inimeseõpetus	1		1			1
Ühiskonnaõpetus	2		2			2
Muusika	3		3	1	1	1
Kunst	2		2	2		
Kehaline kasvatus	5		5	2	2	1
Uurimistöö alused		1	1		1	

Uurimis- või praktiline töö	1		1		1	
Õpioskused		1	1	1		
Majanduse alused		1	1	1		
Valikkursused						
Kohustuslikud suunakursused		9	9	3	4	2
Ülekoolilised valikkursused (kitsa/laia matemaatika õppijad)			5/4	2/2	2/2	1/0
KOKKU (kitsa/laia matemaatika õppijad)	64/70	27/22	96	34	34	28

Suunaained (kooli poolt määratud õppesuundade kohustuslikud kursused)

	10. klass	11. klass	12. klass
Loodus-reaalsuund*			
Läänemaa looduskeskkond	1		
Joonestamine	1		
Programmeerimise alused	1		
Geoinformaatika		1	
Geomeetria		1	
Keskkonnaõpetus		1	
Rakendusbioloogia			1
Rakendusülesanded			1
Keemia ja füüsika praktikum		1	
*Loodus-reaalsuuna õpilastele on kohustuslik lai matemaatika			
Majandussuund			
Ettevõtluse alused I	1		
Ettevõtluse alused II		1	
Turundus		1	
Makromajandus		1	
Globaliseeruv maailm	1		
Inimene ja õigus			1
Jätkusuutlik majandus			1
Äri võõrkeel	1		
Finantsmajandus		1	
Sotsiaalsuund			
Läänemaa kultuurilugu	1		
Mina ja kogukond I	1		
Inimene ja õigus	1		
Psühholoogia		1	
Euroopavälised tsivilisatsioonid		1	
Mina ja kogukond II		1	

Filosoofia			1
Elu ja tervis			1
Rahvusvahelised suhted ja politoloogia		1	
Humanitaarsuund			
Rahvakultuur	1		
Maailmareligioonid	1		
Draama ja teater	1		
Loovkunst I		1	
Lavakunst I		1	
Loovkunst II ja III/ Lavakunst II ja III		2	
Psühholoogia			1
Kirjandus ja film			1
Tervisesuund			
Terve eluviis – mis see on	1		
Terviseteadlik liikumine	1		
Matkamine – kuidas liikuda teadlikult ja keskkonda säästvalt	1		
Toitumine, biokeemia		1	
Liikumisharrastuste korraldamine		1	
Tervise taastamine		1	
Globaalsed trendid, terviseedendus ja sõltuvused			1
Tervis ja keskkond			1
Vabaaja tervislik liikumine		1	

2.4 Ülekoolilised valikkursused ja nende valiku põhimõtted

Ülekoolilised valikkursused võimaldavad erinevate õppesuundade õpilastel valida teise õppesuunda või muudesse valdkondadesse jäävaid kursusi.

Ülekoolilised valikkursused täpsustatakse igal õppeaastal eraldi, lähtudes õpilaste arvamustest, koostööpartnerite ettepanekutest ning kooli võimalustest.

Ülekooliliste valikkursuste loetelu ja sisukirjeldused avalikustatakse kooli kodulehel ja õppeinfosüsteemis. Kooli poolt pakutavate valikkursuste kirjeldused esitatakse valdkonna ainekavades.

10. ja 11. klassi õpilane osaleb üldjuhul kahel ülekoolilisel valikkursusel õppeaastas, 12. klassi õpilane võib soovi ja võimaluse korral osaleda nimetatud kursustel.

Soovi korral saab õpilane asendada ülekoolilise valikkursuse oma huvidest lähtuva õppekavavälise tegevusega (p 2.5).

Õpilane teeb ülekoollilise valikkursuse valiku hiljemalt valikkursuse algusele eelneval perioodil ja kinnitab oma valiku õppeinfosüsteemis, mis hetkest saab antud õppeaastaks valitud valikkursus õpilase jaoks kohustuslikuks.

Valikkursuse grupp avatakse üldjuhul vähemalt 10 õpilase osalemise korral. Grupi mitteavamise korral tuleb õpilasel ümber otsustada mõne teise avatava kursuse kasuks.

2.5 Kooli õppekavavälise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana

Kool võib arvestada õpilase osalemist teaduskooli e-kursustel, ülikoolide avatud kursustel, huvikoolis, kooli huviringis või mõnes muus koolivälises õppetegevuses ülekoollilise valikkursuse läbimiseks.

Kirjeldatud juhtudel õppimise või tegevuse arvestamiseks kooli valikkursusena teavitab õpilane oma soovist õppekorraldajat septembris.

Teaduskooli e-kursustel ja ülikoolide avatud kursustel osalemise registreerib õpilane iseseisvalt ning seatud õpitulemuste saavutatust tõendatakse vastava tunnistusega, mille koopia esitab õpilane õppekorraldajale pärast kursuse läbimist.

Kooli huviringis osalemise arvestamiseks kooli õppekava osana annab nõusoleku huviringi juhendaja, kui õpilane on täitnud antud huviringi tegevuse kava ja jõudnud seatud eesmärkideni.

Huvikoolis osalemise ja muu koolivälise õppimise või tegevuse arvestamiseks õppetöö osana teavitab õpilane sellest oma koolivälise juhendajat.

Kooliväline juhendaja esitab koolile septembri jooksul koolivälise õppetöö või tegevuse kava ja nõuded õpitulemustele, mida õpilane peab täitma. Kooliväline juhendaja peab omama valitud tegevuste juhendamise kompetentsi. Tegevuste kava kooskõlastab õppekorraldaja.

Õppetegevuses osalemise ja/või õppetulemuste saavutatuse kohta esitab huvikool või tegevuse juhendaja õppeaasta lõpuks vastava kinnituse (tõendi, tunnistuse, hinnetelehe vms). Vähemalt rahuldava tulemuse korral kantakse vastavas valikkursuses osalemine e-päevikusse.

2.6 Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus

Õpetajad ja teised koolitöötajad jälgivad õpilase arengut gümnaasiumis ning vajaduse korral valivad sobivad õppemeetodid ja korraldavad õpilase arengut toetavat õpet.

Hariduslike erivajadustega õpilastele koostatakse kooli poolt vastavalt vajadusele individuaalne õppekava.

Õpilastele, kelle andekus on tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest käsitletav haridusliku erivajadusena, tagatakse täiendav juhendamine ning sõnastatakse nende võimekust arvestavad õpitulemused kooli poolt koostatud individuaalses õppekavas. Vajaduse korral kaasatakse individuaalse õppekava koostamisse ja õppeprotsessi teisi spetsialiste, haridusprogramme või haridusasutusi.

Võimekatele õpilastele leitakse lisategevusi aineõpetajate ja ringijuhtide poolt – väljakutset pakkuvad lisaülesanded tundides, koolisisesed ja piirkondlikud võistlused ja konkursid, esinemine kooli üritustel, uurimistöde suunamine vabariiklikule konkursile jms.

Andekate ja võimekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse väga heade tulemuste saavutamisest maakondlikel, üleriigilistel või rahvusvahelistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel põhikooli astmes, aga samuti klassijuhatajate ja aineõpetajate tähelepanekutest tavapärasel õppetöös.

Tervislikel põhjustel koduõppel olevale õpilasele koostatakse kooli poolt individuaalne õppekava. Õpilase õppekoormust võib vähendada kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta, arvestades vajadust saavutada õppekavaga määratud õpiväljundid.

Piiratud teovõimega õpilase puhul kaasatakse tema individuaalse arengu vajaduste välja selgitamiseks ja vajalike tugimeetmete rakendamisse õpilase vanem.

Hariduslike erivajadustega õpilaste õpet jälgib õppenõustaja. Õppe tulemusi analüüsitakse ja vajadusel korrigeeritakse individuaalset õppekava vähemalt kord perioodis nõupidamisel, milles osalevad õpilane, lapsevanem, õppenõustaja, aineõpetaja, õppealajuhataja.

2.7 Ainetevahelise lõimingu põhimõtted

Ainetevahelise lõimingu eesmärgiks on igapäevaelu ja õpitava vaheliste seoste loomine ning õpilastes terviklike teadmiste, oskuste ja hoiakute kujundamine.

Ainetevaheline lõiming toetab õpilaste üldpädevuste kujunemist. Lõimingu põhimõtted, võimalused ja vahendid töötatakse välja õpetajate koostöös.

Lõimingu peamiseks vahenditeks on läbivate teemade õpe, teatud kursuste õpetamine samadel perioodidel, valdkondade spetsialistide kaasamine, erinevate valdkondade tegevustega sisustatud õppekäigud ja suunapäevad, ülekoolilised ühistegevused, õpilasuurimuste, praktiliste tööde ja projektide läbiviimine.

Ainetevahelise lõimingu võimalused kirjeldatakse ainekavades. Lõiminguvõimaluste laiendamiseks saavad ettepanekuid teha õpilased, õpetajad, huvigruppide esindajad ja kooli koostööpartnerid.

2.8 Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus

Uurimis- ja praktiliste tööde tegemist korraldab juhendajate-õpetajate töörühm eesotsas uurimistöde koordinaatoriga, lähtudes kooli uurimis- ja praktiliste tööde koostamise, vormistamise ja kaitsmise juhendist.

Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilased teevad ja kaitsvad uurimis- või praktilise töö 11. klassis. Erandkorras, tulenevalt töö iseloomust, võib õpilane sooritada ja kaitsa töö 10. klassis (õpilasfirmad) või 12. klassis.

Uurimis- ja praktilisi töid juhendavad kõik õpetajad.

Õpilane valib uurimis- või praktilise töö valdkonna, töö juhendaja(d) ning sõnastab juhendaja(te)ga koostöös töö esialgse pealkirja.

Töö autor(id), juhendaja(d) ning esialgne teema fikseeritakse kirjalikult ning esitatakse kooli uurimistöode koordinaatorile.

Õpilasel on õigus valida juhendaja väljastpoolt kooli, kui see on valitud töö teema puhul vajalik. Viimasel juhul nõustab õpilast töö koostamisel ka uurimistöode juhendajate poolt valitud kaasjuhendaja (võimalusel arvestatakse valikut tehes õpilase sooviga).

Uurimistöo teostatakse üldjuhul individuaalselt. Praktilise töö võib koostada ka grupitööna, kui see on teemast lähtuvalt vajalik ja otstarbekas. Grupi liikmete arv peab olenevalt töö teemast olema optimaalne, valmis töös peab selgelt väljenduma iga liikme panus. Otsuse grupitöö liikmete arvu kohta teeb juhendaja.

Uurimistöo kirjutatakse üldjuhul eesti keeles. Võõrkeele kasutamine on lubatud juhul, kui see on töö teemast lähtuvalt põhjendatud ning tööle on kooli õpetajate hulgast võimalik leida valitud keeles pädev juhendaja.

Kõik uurimis- või praktilise tööga seotud tähtajad fikseeritakse uurimis- ja praktiliste tööde korraldamise juhendis, mis avaldatakse jooksva õppeaasta jaoks kooli õppeinfosüsteemis hiljemalt 15. septembril.

Uurimis- ja praktiliste tööde kaitsmine toimub õppeaasta viimase perioodi jooksul vastavalt direktori kinnitatud graafikule.

Uurimis- ja praktiliste tööde kaitsmiskomisjoni kuuluvad töid juhendanud õpetajad, kooli juhtkonna esindaja, tööde retsensendid ja/või uurimistöo valdkonna spetsialistid.

Uurimistöo lõplik hinne kujuneb juhendaja, retsensendi ja kaitsmiskomisjoni antud punktide põhjal.

Uurimis- ja praktiliste tööde koostamise, vormistamise ja kaitsmise juhend, korraldamise juhend jooksvaks õppeaastaks ning muud juhendmaterjalid on õpilastele kättesaadavad kooli õppeinfosüsteemis.

3. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

3.1 Taotletavad üldpädevused

Läänemaa Ühisgümnaasiumi õppekavas taotletakse gümnaasiumi riiklikus õppekavas määratletud üldpädevuste kujunemist:

- kultuuri- ja väärtuspädevus;
- sotsiaalne ja kodanikupädevus;
- enesemääratluspädevus;
- õpipädevus;
- suhtluspädevus;
- matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus;

- ettevõtlikkuspädevus;
- digipädevus.

3.2 Läbivad teemad

Üldpädevuste kujunemist toetab riiklikus õppekavas esitatud kaheksa läbiva teema käsitlemine:

- elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
- keskkond ja jätkusuutlik areng;
- kodanikualgatus ja ettevõtlikkus;
- kultuuriline identiteet;
- teabekeskkond;
- tehnoloogia ja innovatsioon;
- tervis ja ohutus;
- väärtused ja kõlblus.

Läbivate teemade õpe Läänemaa Ühisgümnaasiumis ning seos aine õppesisuga esitatakse ainekavades.

Õppekeskkonna mitmekesistamiseks ja üldpädevuste kujundamiseks kavandatud tegevused Läänemaa Ühisgümnaasiumis on:

- kooli õpperuumide sisustamine kaasaegse esitlustehnika ja õppevahenditega;
- kooli raamatukogu täiendamine ilu- ja erialase kirjandusega;
- loodusainete õpperuumide laborisisustuse täiendamine;
- kooli- ja rahvuslike traditsioonide hoidmine ja arendamine läbi valikkursuste õppe, ringitöö ja ülekooliliste sündmuste korraldamise;
- süvendatud aineõpe koostöös Tartu Ülikooli Teaduskooli, Tallinna Ülikooli, Haapsalu Kutsehariduskeskuse, Tuleviku Tegijate platvormi (Tagasi kooli projekti), huvikoolide, raamatukogude, kodanikeühenduste, vilistlaste, ettevõtete ja asutustega;
- õpilasfirmade töö korraldamine koostöös sihtasutustega Läänemaa, Junior Achievement Eesti ja Innovatsioonikeskus Innokas;
- õpilasesinduse arendamine ja õpilasvahetus koostöös riigigümnaasiumitega;
- suunaõppe tundide läbiviimine väljaspool kooli ja külalisõpetajate kutsumine kooli;
- ülekooliliste loengute või õpiürituste korraldamine;
- osalemine ülekoolilistel valikkursustel;
- huviringide töö;
- õpilasomavalitsuse süsteemne töö;
- mitmekülgne huvitegevus koolis;
- osalemine lühi- ja pikaajalistes koostööprojektides kohalikul ja rahvusvahelisel tasandil;
- õpilaste osalemine maakondlikel, üleriigilistel, rahvusvahelistel konkurssidel ja võistlustel;
- õpilasuurimuste ja praktiliste tööde läbiviimine.

3.3 Projektid

Projektide kavandamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- projektide abil toetatakse kooli õppekava eesmärkide saavutamist, luuakse ja väärtustatakse kooli traditsioone, pööratakse tähelepanu õppe lõimimisele ning läbivate teemade õppe realiseerumisele koostöös kooli pidaja, piirkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega;
- projekte võivad algatada koolitöötajad, õpilasesinduse liikmed, hoolekogu liikmed, vilistlased, koostööpartnerid;
- projekti/sündmuse tegevused arendavad nii õpilast kui ka õpetajat;
- tegevuste rakendamisse kaasatakse laiaulatuslikult õpilasi, koolitöötajaid ning lapsevanemaid, koostööpartnereid ja erialaspetsialiste;
- rahvusvaheliste projektide kavandamisel keskendutakse õpilastes väärtuspädevuste, sotsiaalsete pädevuste, õpipädevuste, suhtluspädevuste ja ettevõtlikkuspädevuste arendamisele;
- kool toetab õpilase osalemist projektides, olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel;
- ülekoolilised, õppesuundade sisesed kui ka muud kooliga seotud projekti ja üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis koolitöötajate ettepanekul;
- uutest projektidest osavõtu kiidab heaks kooli juhtkond.

4. Hindamise ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus

4.1 Hindamise korraldus

Läänemaa Ühisgümnaasium lähtub hindamise korraldamisel riiklikus õppekavas esitatud hindamise põhimõtetest.

Hindamine on õpetamise ja õppimise osa, mille abil:

- toetatakse iga õpilase õppimist ja arengut;
- antakse tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustatakse ja suunatakse õpilast sihikindlamalt õppima ja õpet kavandama;
- suunatakse õpilase adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning toetatakse õpilast edasise haridustee valikul;
- suunatakse õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- antakse alus õpilase järgmisse klassi üleviimise ja kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Läänemaa Ühisgümnaasiumis on kasutusel eristav hindamine viiepallisüsteemis (hinded „1“–„5“) ja mitteeristav hindamine (hinnangud „arvestatud“ ja „mittearvestatud“).

Viiepallisüsteemis hinnatakse kõiki gümnaasiumi riikliku õppekava kohustuslikke kursusi ja nendes õppeainetes lisaks kooli poolt määratud kohustuslikke kursusi.

Mitteeristavat hindamist kasutatakse gümnaasiumi ülekoolilistes valikainetes, õpioskustes ja uurimistöös alustes.

Suunaainete kursusi (õppesuuna kohustuslikke kursusi) ja majanduse aluste kursust võib hinnata viiepallisüsteemis või mitteeristavalt. Hindamise korraldust kirjeldab õpetaja e-päevikus vastava kursuse esimese tunni sissekandes.

Hindamise täpsem korraldus koolis, sh hinnetest teavitamise viisid, järelevastamise ja järeltööde sooritamise tingimused ja kord ning järgmisse klassi üleviimise kord on esitatud õppekava lisana (lisa 1). Nimetatud lisa on eraldi kättesaadav õppeinfosüsteemis ja kooli kodulehel.

4.2 Gümnaasiumi lõpetamise tingimused

Gümnaasiumi lõpetamisel rakendatakse riiklikus õppekavas esitatud nõudeid.

Gümnaasiumi lõputunnistus väljastatakse õpilasele:

- kelle kooliastmehinded on vähemalt „rahuldavad“ ning valikkursuste hinded on vähemalt „rahuldavad“ või „arvestatud“;
- kes on sooritanud eesti keele või riiklikus õppekavas sätestatud tingimustel eesti keele kui teise keele riigieksami, matemaatika riigieksami ja võõrkeele riigieksami või seda asendava rahvusvaheliselt tunnustatud võõrkeele eksami (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles);
- kes on vähemalt rahuldavale tulemusele sooritanud gümnaasiumi koolieksami;
- kes on saanud vähemalt „rahuldava“ tulemuse gümnaasiumi jooksul sooritatud õpilasuurimuse või praktilise töö eest.

Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada gümnaasiumi lõpueksamid eritingimustel vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite ettevalmistamise ja läbiviimise korrale.

4.2¹ Eriolukorrast tulenevad gümnaasiumi lõpetamise tingimused 2020. aastal

Eriolukorrast tingitud õppekorralduse muudatuste tõttu lähtub kool 2019/2020. õppeaastal gümnaasiumi lõpetamise tingimustest, mille kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §100¹² lg 1 järgi. Vastava määruse kehtestamisel ei kohaldata 2020. aastal kooli õppekava punkti 4.2.

4.2² Gümnaasiumi lõpetamise tingimused 2021. aastal

Tulenevalt COVID-19 põhjustava viiruse levikust ning nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse alusel kehtestatud liikumisvabaduse piirangutest ja õppekorralduse muudatustest ei kohaldata 2020/2021. õppeaastal gümnaasiumi lõpetamise suhtes õppekava punkti 4.2 ning kool väljastab gümnaasiumi lõputunnistuse õpilasele, kelle kooliastmehinded on vähemalt „rahuldavad“ või „arvestatud“.

5. Õpilaste teavitamise ja nõustamise korraldamine

5.1 Teavitamine ja nõustamine

Kool tagab õpilasele võimaluse saada infot hinde, hindamise, õppekorralduse ja õpiabi kohta.

Õpilane saab teavet õppekorralduse, õppesisu, koduste ülesannete, hinnete, hindamise, puudumiste, hilinemiste ja käitumise kohta kooli õppeinfosüsteemi ja e-päeviku kaudu. Kooli päevakava ja tunniplaani on kättesaadavad kooli kodulehel ja/või õppeinfosüsteemis.

Õpilase nõustajaks õppekorralduse ja õpiabi saamise küsimustes on klassijuhataja, aineõpetaja, õppenõustaja ja vajadusel õppealajuhataja.

Õppesuundade kirjeldused, tunnijaotusplaanid õppesuuna juurde kuuluvate valikkursustega, aineõpetajate konsultatsioonide ajad ja muu õppekorraldust puudutav info on kättesaadavad kooli õppeinfosüsteemis ja kooli kodulehel.

Valikainete kursuseid tutvustatakse kõigile õpilastele õppeinfosüsteemis ja kooli kodulehel.

10. klassi õpilastele toimub õppeaasta alguses õpioskuste kursus, milles käsitletakse ka koolielu korraldavaid dokumente, õppekorraldust, õpiabi ja nõustamist.

Iga kursuse alguses tutvustab õpetaja kursuse eesmärgi, ülesehitust, nõudeid ja hindamise korraldust. Hindamise korraldus kirjeldatakse e-päevikus vastava kursuse esimese tunni sissekandes.

Õpilane saab aineõpetajalt täiendavat ainealast konsultatsiooni selleks ette nähtud ajal. Konsultatsioonitunnid toimuvad vastavalt tunniplaanile või lepitakse need õpilase ja õpetaja vahel eraldi kokku.

Kool tagab õpilase nõustamise tema võimete ja annete arengut toetavate õpivalikute tegemisel:

- aineõpetaja poolt õppetöö läbiviimisel;
- klassijuhataja poolt igapäevase töö ja arenguveestluste käigus;
- õppenõustaja poolt vastuvõtuaegadel või kokkulepitud ajal;
- huvijuhi poolt tunnivälistes tegevustes;
- õppealajuhataja poolt õppetöö kavandamisel;
- grupinõustamistel – õpilane, lapsevanem, klassijuhataja ja/või õppenõustaja.

5.2 Arenguveestlused

Arenguveestlus on õpilasega üks kord aastas toimuv individuaalne vestlus, mille eesmärgiks on õpilase arengu toetamine ja vastastikuse tagasiside saamine.

Arenguveestlusel osalevad klassijuhataja, õpilane ja piiratud teovõimega õpilase korral õpilase vanem. Vajaduse korral kaasatakse ka teovõimelise õpilase vanem, kui õpilane on andnud selleks nõusoleku.

Arenguveestlusi juhib ja viib läbi klassijuhataja. Vestluse käigus teatavaks saanud informatsioon on konfidentsiaalne ning ei kuulu vestlusel osalejate kokkuleppeta avaldamisele kolmandatele isikutele.

Õpilasel on võimalus pöörduda igapäevaselt koolipsühholoog-õppenõustaja poole.

6. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja -nõustamise korraldamine

Kool teavitab õpilasi edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagab õpilastele karjääriinfo ja -nõustamise kättesaadavuse.

Peamised tegevused karjääriõppes on:

- kooli õppesuundade temaatilised ettevõtmised ja üritused;
- läbivate teemade käsitlemine ja rakendamine ainetundides;
- arenguestlused õpilastega;
- külalisesinejate, spetsialistide ja vilistlaste loengud, kohtumised ja õpitoad;
- õppekäigud, ekskursioonid, ettevõtete ja organisatsioonide külastamine;
- huvitegevuses, huviringides ja õpilasesinduse töös osalemine;
- karjääriinfo jagamine (stend, õppeinfosüsteem, raamatukogu, koduleht jm) ja messidel osalemine;
- karjääriinõustamine rühmas ja individuaalselt koostöös töötukassa piirkondliku esindusega;
- tudengi- ja töövarju päeval osalemine.

Karjääriõppe tegevused planeeritakse kooli üldtööplaanis ja ürituste plaanis.

Karjääriõppe läbiviimisel on kaasatud lapsevanemad, vilistlased, Töötukassa, SA Innovatsioonikeskus Innokas, SA Läänemaa, koolid, asutused ja ettevõtted.

7. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Läänemaa Ühisgümnaasiumis teevad õpetajad koostööd selle nimel, et pakkuda õpilastele parimaid võimalusi üldkeskhariduse omandamiseks keskkonnas, mida iseloomustavad kooliperes jagatud põhiväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine.

Õpetajad teevad koostööd aine- ja suunakomisjonides ning õppenõukogus. Informatsiooni jagamiseks ja planeerimiseks toimuvad iganädalased infokoosolekud.

Ainekomisjonide töö hõlmab metoodika arendamist, õppematerjalide loomist ja hankimist, õppekorralduse täpsustamist, ürituste korraldamist jne. Suunakomisjonide töö seisneb õppekava ja õppesuuna kursuste arenduses, õppekäikude ja suunapäevade planeerimises, külalislektorite ja -tundide ning ürituste korraldamises. Koostöö õppenõukogus tähendab kooli aastaesmärkide seadmist, üldtööplaani ja ürituste plaani koostamist ja korrigeerimist kõiki osapooli arvestades.

Õpetaja planeerib oma tööd õppeaasta ja iga perioodi alguses kursuste kaupa lähtudes kooli õppekavast, õpetatava kursuse ainekavast, õpetatava klassi või õpperühma eripärast ja tagasisidest ning koostöökokkulepetest aine- ja suunakomisjonides. Õpetaja tutvustab õpilastele töökava kursuse alguses ja kirjeldab selle rakendamist e-päevikus õppetundide sissekannetes.

8. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava koostamise ja arendamise korralduse eest vastutab kooli direktor.

Kooli õppekava uuendamiseks ja täiendamiseks võivad ettepanekuid teha kõik koolitöötajad, õpilased õpilasesinduse kaudu ning lapsevanemad hoolekogu kaudu.

Kooli õppekava uuendatakse ja täiendatakse riikliku õppekava uuendamise järel.

Kooli õppekava koostamises osalevad kõik koolis õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud ning vajaduse korral teised koolitöötajad. Kool kaasab õppekava koostamisse õpilasi, lapsevanemaid ja teiste huvigruppide esindajaid.

Ainekavade arendust juhivad õppesuundade juhid.

Kooli õppekava kehtestab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.